

C-620/19. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2019. augusztus 20.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesverwaltungsgericht (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. július 4.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél, fellebbező és alperes:

Land Nordrhein-Westfalen

A felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél, a fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél és felperes:

A J & S Service UG (haftungsbeschränkt) vagyonfelügyelőjeként eljáró D.-H. T.

Bundesverwaltungsgericht

VÉGZÉS

[omissis]

A

J & S Service UG (haftungsbeschränkt) [korlátolt felelősségű vállalkozói társaság] vagyonfelügyelőjeként eljáró D.-H. T., [omissis] Euskirchen,

felperes, a fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél és a felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél

[omissis] [eredeti 2. o.]

és

a Land Nordrhein-Westfalen, [omissis]

alperes, fellebbező és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél

[omissis]

között,

a Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht [omissis]
Berlin,

részvételével

folyamatban lévő közigazgatási peres eljárásban

a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország)
hetedik tanácsa [omissis]

2019. július 4-én a következő határozatot hozta:

A bíróság az eljárást felfüggeszti.

Az Európai Unió Bíróságától az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatal útján a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.) értelmezésére vonatkozó következő kérdések tisztázását kéri: **[eredeti 3. o.]**

1. Az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja az adóhatóságok érdekeinek védelmét is szolgálja?

2. Amennyiben igen, a „polgári jogi követelések érvényesítése” megfogalmazás kiterjed-e az adóhatóságok polgári jogi követelésekkel szembeni védekezésére, és e követeléseknek már előterjesztettnek kell lenniük?

3. Megengedi-e az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontjában foglalt, valamely tagállam adózási kérdésekkel kapcsolatos fontos pénzügyi érdekének védelmét szolgáló szabályozás az (EU) 2016/679 rendelet 15. cikke szerinti hozzáférési jog korlátozását a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló, az adóhatósággal szemben fennálló polgári jogi követelések elhárítása céljából?

I n d o k o l á s:

I

1. A felperes vagyongfelügyelő. A fizetésképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló követelések vizsgálata céljából adózási információkat kér az illetékes adóhivataltól a fizetésképtelenségi eljárás alatt álló adósról, egy vállalkozói társaságról.
2. A vagyongfelügyelőnek végrehajtási intézkedések kilátásba helyezésére és végrehajtási megbízások adására, kapott kifizetésekre, az adós fizetésképtelenségéről való tudomásszerzés időpontjára vonatkozó tájékoztatás, valamint az összes adónemről az adóhivatalnál vezetett számlának a 2014 márciusától 2015 júniusáig terjedő adózási időszakokra vonatkozó kivonatának megküldése iránt – a Land Nordrhein-Westfalen (Észak-Rajna-Vesztfália szövetségi tartomány, Németország) Informationsfreiheitsgesetz-ére (az információszabadságról szóló törvény) való hivatkozással – előterjesztett kérelmét az adóhivatal elutasította.
3. Az elutasítás ellen indított keresetnek a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság, Németország) lényegében helyt adott. Az alperes szövetségi tartomány fellebbezését az Oberverwaltungsgericht (közigazgatási felsőbíróság, Németország) elutasította: a tájékoztatáshoz való jogot sem adóeljárás-jogi ágazati szabályok nem akadályozzák, és nem állnak fenn e jogot kizáró okok sem. Kétségtelen, hogy a kért információk tárgya az adótitok védelme alá tartozik, azonban a vagyongfelügyelővel és [eredeti 4. o.] azon érintettel szemben, akinek adózási körülményeiről szó van, nem bizalmasak. Az adózási adatokról való rendelkezés a fizetésképtelenségi eljárás megindításával a vagyongfelügyelőre szállt át. Ez az átszállás kiterjed az üzleti titkokra és az adózási adatokra is, amennyiben ez a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon szabályszerű kezeléséhez és a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatásához szükséges. A vagyongfelügyelő tájékoztatást kérhet a fizetésképtelenségi eljárás alatt álló adóstól az eljárást érintő összes körülményről. A fizetésképtelenségi eljárás alatt álló adós együttműködési kötelezettsége kiterjed arra a kötelezettségre is, hogy felmentést adjon az adóhivatalnak az adótitok alól; a titoktartáshoz fűződő érdekeinek e tekintetben háttérbe kell szorulniuk.
4. A fellebbviteli bíróság által az ügy alapvető jelentősége miatt elfogadott felülvizsgálati kérelemmel az alperes fenntartja a kereset elutasítása iránti kérelmét.

II

5. A jogvitát fel kell függeszteni és az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) előzetes döntését kell kérni a végzés rendelkező részében megfogalmazott kérdések vonatkozásában (EUMSZ 267. cikk).
6. 1. Az uniós jog vonatkozó rendelkezései az (EU) 2016/679 rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében, 4. cikkének 1. pontjában, 15. cikkében és 23. cikke (1) bekezdésének e), i) és j) pontjában találhatók.

7. 2. A nemzeti jog vonatkozó rendelkezéseit a felülvizsgálati eljárás alatt a 2017. július 17-i törvénnyel [omissis] illesztették be az Abgabenordnungba (az adózás rendjéről szóló törvény, a továbbiakban: AO), és azok 2018. május 25-én léptek hatályba. A rendelkezések szövege a következő:

8 2a. § A személyes adatok kezeléséről szóló rendelkezések hatálya

„(3) E törvény és a személyes adatok kezeléséről szóló adótörvények rendelkezései nem alkalmazandók, amennyiben az Európai Unió [eredeti 5. o.] joga, különösen az (EU) 2016/679 rendelet [...] mindenkor hatályos változata közvetlenül vagy az (5) bekezdés szerint megfelelően alkalmazandó.”

„(5) Eltérő rendelkezés hiányában az (EU) 2016/679 rendelet, e törvény és a természetes személyek személyes adatainak kezeléséről szóló adótörvények rendelkezései megfelelően alkalmazandók az olyan információkra, amelyek azonosított vagy azonosítható

1. elhunyt természetes személyekre vagy

2. testületekre, jogképes vagy jogi személyiséggel nem rendelkező személyegyesülésekre vagy vagyontömegekre

vonatkoznak.”

9 32e. § A tájékoztatáshoz és adathozzáféréshez való más jogokkal fennálló viszony

„Amennyiben az érintettnek vagy valamely harmadik személynek a 2005. szeptember 5-i Informationsfreiheitsgesetz [az információszabadságról szóló törvény] (BGBl. I., 2722. o.) mindenkor hatályos változata vagy a szövetségi tartományok megfelelő törvényei szerint adathozzáféréshez való joga van az adóhatósággal szemben, az (EU) 2016/679 rendeletnek a 32a–32d. §-sal összefüggésben értelmezett 12–15. cikke megfelelően alkalmazandó. Adózási adatokra vonatkozó további tájékoztatás iránti igények e tekintetben kizártak. A 30. § (4) bekezdésének 2. pontja e tekintetben nem alkalmazandó.”

10 32b. § Az adóhatóság adatszolgáltatási kötelezettsége, ha a személyes adatokat nem az érintettől gyűjtötték

„(1) Az adóhatóságnak az érintett tájékoztatására vonatkozó, az (EU) 2016/679 rendelet 14. cikkének (1), (2) és (4) bekezdése szerinti kötelezettsége – az (EU) 2016/679 rendelet 14. cikkének (5) bekezdésében és a 31c. § (2) bekezdésében megjelölt kivételeken felül – akkor sem áll fenn,

1. ha az adatszolgáltatás

a) veszélyeztetné az adóhatóságok vagy más hatóságok hatáskörébe tartozó, az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke [eredeti 6. o.] (1) bekezdésének d)–h) pontja értelmében vett feladatok szabályszerű teljesítését, vagy

b) [...]

és ezért az érintett adatszolgáltatáshoz fűződő érdekének háttérbe kell szorulnia. A 32a. § (2) bekezdése megfelelően alkalmazandó.”

11. 32c. § Az érintett hozzáférési joga

„(1) Az érintettnek az adóhatósággal szembeni, az (EU) 2016/679 rendelet 15. cikke szerinti hozzáférési joga nem áll fenn, amennyiben

1. az érintett részére a 32b. § (1) vagy (2) bekezdése szerint nem kell adatot szolgáltatni,

2. az adatszolgáltatás akadályozná az adóhatóság szervét polgári jogi követelések előterjesztésében, érvényesítésében vagy védelmében, illetve a vele szemben előterjesztett, az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja értelmében vett polgári jogi követelésekkel szembeni védekezésben; az adóhatóságnak a polgári jog szerinti tájékoztatási kötelezettségei érintetlenek maradnak,

[...]”.

III

12. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések ügydöntő jelentőségűek. Az alperes felülvizsgálati kérelmének sikere e kérdések megválaszolásától függ. Szükséges az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések Bíróság általi megválaszolása, mivel azokat a Bíróság az ítélezési gyakorlatával ezidáig nem tisztázta, és e válaszok nem is nyilvánvalóak. Az előterjesztéssel és az egyes előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel kapcsolatban az alábbi megfontolások bírnak jelentőséggel.

13 Az (EU) 2016/679 rendelet közvetlenül nem alkalmazandó a jelen ügy alapjául szolgáló tényállásra; nem valamely természetes személynek az (EU) 2016/679 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése, 4. cikkének 1. pontja értelmében vett személyes [eredeti 7. o.] (adózási) adatairól, és nem is az érintettnek az (EU) 2016/679 rendelet 15. cikke szerinti adatvédelmi jogi hozzáférési jogáról van szó. Az adatvédelmi jogi érintetti jogállás tisztán személyes jellegű jog, amely nem válik a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon részévé, és ezért erre nem terjed ki a kezelési és rendelkezési jognak a vagyonszerzésre történő, az Insolvenzordnung (fizetési képtelenségi rendtartás, a továbbiakban: InsO) 80. §-ának (1) bekezdése szerinti átszállása. A Bíróság mindazonáltal ismételt megállapította az uniós jog egységes értelmezésének biztosítására vonatkozó hatáskörét az uniós jog rendelkezéseit érintő olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tekintetében is, amelyekben az alapeljárás tényállása nem tartozott az uniós jog hatálya alá, a nemzeti jog azonban – valamely abban szereplő, az említett rendelkezések tartalmára való utalás alapján – e rendelkezéseket közvetlenül és feltétlenül alkalmazandónak nyilvánította (lásd: a Bíróság 2006.

március 16-i Poseidon Catering BV ítélete, C-3/04, ECLI:EU:C:2006:176, 14. és azt követő pontok; a Bíróság 2012. október 18-i Nolan ítélete, C-583/10, ECLI:EU:C:2012:638, 45. és azt követő pontok).

- 14 Ezek a feltételek a jelen ügyben teljesülnek. Az adózás rendjéről szóló törvény kiegészítésével a jogalkotó – ahoggy különösen az AO 2a. §-ának (3) és (5) bekezdéséből következik – azt a célt követi, hogy az (EU) 2016/679 rendelet közvetlen hatályán túlmenően az adózás rendjéről szóló törvény általános alapelveinek megfelelően egységes – rendszerint egyúttal a személyes adatok kezeléséről szóló szabályoknak minősülő – eljárásjogi szabályokat írjon elő az adójog és az adóeljárásjog valamennyi érintettje számára, függetlenül azok jogi formájától [omissis]. Nem állapíthatók meg arra vonatkozó támpontok, hogy ez a szabályozási cél az uniós jog által meghatározott adókra korlátozódik. Az adóalanyok és adónemek szerint eltérő adatkezelés egyébként – ahoggy az adózás rendjéről szóló törvény módosításának irányításáért felelős Bundesministerium der Finanzen (szövetségi pénzügyminisztérium) képviselői a tárgyaláson kifejtették – technikailag sem lenne megvalósítható.
- 15 A nemzeti jogalkotó szándéka ugyanakkor arra irányult, hogy az információszabadságról szóló szövetségi és tartományi törvények szerint alapvetően fennálló adathozzáférési jogot ezen egységes adóeljárásjog [eredeti 8. o.] hatálya alá vonja, és így az adózási adatok tekintetében ágazati szabályozással háttérbe szorítsa az információszabadságról szóló törvényeket [omissis]. Ezt a célt szolgálja az AO 32e. §-a. E rendelkezést nem lehet jogalapra való utalásként értelmezni. Ez azzal a következménnyel járna, hogy az (EU) 2016/679 rendeletnek az AO 32a–32d. §-ával összefüggésben értelmezett 12–15. §-ának ebben elrendelt, harmadik személyek tájékoztatáshoz való jogára történő megfelelő alkalmazása érintetti jogállás hiányában mindig e jog kizárását eredményezné, és következésképpen hatástalanná válna. Az AO 32e. §-a első mondatának szövegére tekintettel az ilyen szabályértelmezés nem kézenfekvő. A szövetségi pénzügyminisztérium képviselőjének a tárgyaláson ismertett fejtegetései szerint az AO 32e. §-ának második és harmadik mondatában kifejezésre jutó szabályozási szándéknak sem felel meg, hogy a tájékoztatáshoz való jogot – amennyiben azt az információszabadságról szóló szövetségi és tartományi törvények biztosítják – egy felső határral az adózás rendjéről szóló törvényből következő mértékre korlátozzák.
- 16 Ilyen körülmények alapján az adózás rendjéről szóló törvény új rendelkezéseinek egyfelől az uniós jog hatálya alá tartozó tényállások, másfelől az e jog hatálya alá nem tartozó tényállások szempontjából „szétváló” értelmezése nem jön tekintetbe.
- 17 Az első kérdésről:

E kérdés megválaszolásától függ, hogy az adóhatóság megtagadhatja-e egyáltalán az adóalany adózási adataihoz való hozzáférést az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontjára való hivatkozással. A nemzeti jogalkotó az AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának egyértelmű szövege szerint – amely a

törvény indokolása szerint [omissis] az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontján alapul, és ráadásul kifejezetten hivatkozik e rendelkezésre – nyilvánvalóan ebből indult ki. A megfelelő szakmai körökben ellenben részben azt az álláspontot képviselik, hogy az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének i) és j) pontjában foglalt korlátozási kikötések csak magán jogalanyokra vonatkoznak; a j) pont e tekintetben végeredményben csak tisztázó funkcióval rendelkezik a más magánszemélyek jogainak és szabadságainak védelme céljából tágran megfogalmazott i) ponttal szemben [omissis] **[eredeti 9. o.]** [omissis]. Ezen álláspont mellett szól, hogy a fontos közérdekek védelme az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdése a)–h) pontjában foglalt korlátozások tárgyát képezi. Az állam költségvetési és adózási kérdésekkel kapcsolatos fontos pénzügyi érdekei például az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontja alapján részesülhetnek védelemben.

18 A második kérdésről:

Amennyiben az adóhatóságok főszabály szerint hivatkozhatnak az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontjára, tisztázásra szorul, hogy a „polgári jogi követelések érvényesítése” megfogalmazás kiterjed-e a polgári jogi követelésekkel szembeni védekezésre. A nemzeti jogalkotó megítélése szerint – ahogy az pedig AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának szövegéből és indokolásából [omissis] egyértelműen megállapítható – ez az eset áll fenn. E tekintetben az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdése j) pontjának az AO 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontjában történő kifejezett említése – a szövetségi pénzügyminisztérium képviselőjének a tárgyaláson ismertetett fejtegetései szerint – az elérni kívánt uniós jogi összhangra tekintettel annak tisztázására szolgál, hogy csak az e szabályozás értelmében vett polgári jogi követelésekkel szembeni védekezéstről van szó.

- 19 Az AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának célja annak biztosítása, hogy az adóhatóságok – az egységes és törvényes adóztatás, valamint az adóbevételek biztosításának összefüggésében – polgári jogi követelések esetén ne kerüljenek sem jobb, sem rosszabb helyzetbe más adósokhoz vagy hitelezőkhöz képest; a tájékoztatási kötelezettségeknek ennél fogva kizárólag a polgári jogon kell alapulniuk [omissis]. A rendelkezés célja a közigazgatási bíróságoknak az információszabadságról szóló szövetségi és tartományi törvények szerint előterjesztett, adathozzáférés iránti kérelmekkel kapcsolatos, a vagyonfelügyelőt előnyben részesítő ítélkezési gyakorlatának kiigazítása [omissis]. Eszerint a vagyonfelügyelőnek az InsO 80. §-ának (1) bekezdése szerinti kezelési és rendelkezési joga kiterjed az adótitok hatálya alá tartozó olyan információkra is, amelyek **[eredeti 10. o.]** az InsO 129. és azt követő §-ai szerinti, a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló, az adóhatósággal szemben fennálló követelések vizsgálatára szolgálnak [omissis]. Ezen ítélkezési gyakorlat következményeként a vagyonfelügyelők hozzáférést kérhettek az adóhatóságoktól a fizetéseképtelenségi eljárás alatt álló adós adózási adataihoz, és rendszerint csak ezen adatok révén vált lehetővé a vagyonfelügyelők számára, hogy megvizsgálják a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló,

az adóhatósággal szemben fennálló követeléseket. A fizetéseképtelenségi eljárás alatt álló adós más hitelezőivel szemben a vagyonfelügyelő polgári jogi tájékoztatáshoz való jogra van korlátozva, amelyet az AO 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontja kifejezetten érintetlenül hagy. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) állandó ítélkezési gyakorlata szerint azonban a polgári jogi tájékoztatáshoz való jog attól függ, hogy a fizetéseképtelenségi eljárással kapcsolatos megtámadáson alapuló követelés alapvetően fennáll-e, és már csak a követelés típusának és mértékének pontos meghatározásáról van-e szó. Mindaddig, amíg visszaszolgáltatási kötelezettség nem állapítható meg, a vagyonfelügyelőnek ennél fogva a fizetéseképtelenségi eljárás alatt álló adóshoz kell fordulnia minden szükséges tájékoztatásért [omissis]. Más hitelezőktől tehát csak az eljárás jóval későbbi szakaszában kérhet tájékoztatást a vagyonfelügyelő; az AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának a jövőben ki kell zárnia az adóhatóságokkal szemben ezáltal megvalósuló hátrányos bánásmódot.

- 20 Tisztázásra szorul, hogy az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja lefedi-e ezt a szabályozási célt. A rendelkezés – bizonyos feltételek mellett – felhatalmazza a nemzeti jogalkotót korlátozó szabályok elfogadására polgári jogi követelések érvényesítésének biztosítása céljából. Hagyományos értelmezés szerint az „érvényesítés” fogalom a követelés jogosultjának (a hitelezőnek) az érdekkörére vonatkozik, és azt elsősorban egy alapvetően már megállapított követelés végrehajtásának szinonimájaként használják; minden bizonnyal ugyanez érvényes a „the enforcement” vagy a „l’exécution” fogalomra az (EU) 2016/679 rendelet angol, illetve francia nyelvi változatában. A polgári jogi követelésekkel szembeni védekezés tehát nem sorolható minden további nélkül az „érvényesítés” fogalom körébe. Már csak azért sem, mivel a rendeletet elfogadó jogalkotó az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének f) pontjában, 17. cikke (3) bekezdésének e) pontjában, 18. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és (2) bekezdésében, 21. cikke (1) bekezdésének második mondatában és 49. cikke (1) bekezdésének e) pontjában **[eredeti 11. o.]** különbséget tesz (a jogi igények) „előterjesztése”, „érvényesítése”, illetve „védelme” között. E tekintetben nem egyértelmű, hogy a jogi igények védelme kiterjed-e az ilyen igényekkel szembeni védekezésre is [omissis].
- 21 Amennyiben a „polgári jogi követelések érvényesítése” megfogalmazás kiterjed az adóhatóságnak az ilyen követelésekkel szembeni védekezésére, felmerül az a további kérdés, hogy a követeléseknek (a jelen ügyben a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló követeléseknek) már előterjesztettnek kell-e lenniük a követelések címzettjével szemben, vagy elegendő, ha az információkat az ilyen követelések vizsgálatához kérik. Az AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának nyelvi balul sikerült megfogalmazása az adóhatóság szervének „a vele szemben előterjesztett [...] polgári jogi követelésekkel szembeni” védekezéséből indul ki. Ha az „előterjeszteni” fogalmat a „követelni”, „állítani”, „bejelenteni”, „igényelni” vagy „érvényesíteni” fogalom szinonimájaként értjük, akkor az „előterjesztett” megfogalmazás magában foglalja azt, hogy a követelés jogosultja (a hitelező) már fellépett valamely követeléssel a követelés címzettjével

(az adóssal) szemben, e követelés tehát legalábbis az alapját illetően konkrét formát öltött. Ezzel szemben bizonyára nem elegendő annak – a kért adózási adatok segítségével még részletesebben vizsgálendő – pusztán lehetősége, hogy a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló követelések állnak fenn az adóhatósággal szemben. Ha a tájékoztatáshoz való jog csak a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló követelés előterjesztése után lenne kizárt, a szabály mindazonáltal messzemenően értelmét vesztené, mivel a vagyongfelügyelő a szükséges adatokat már előzőleg megszerezné. Az eljáró bírósági tanács ezért – a rendelkezés egyértelmű értelmének és céljának megfelelően – úgy értelmezi az AO 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontját, hogy az „előterjesztett” megfogalmazás kiterjed „még előterjesztendő”, illetve „lehetséges” követelésekre is. Kérdéses és tisztázásra szorul, hogy az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja lefedi-e még ezt az értelmezést.

22. A harmadik kérdéstről:

Végül azt kell tisztázni, hogy alapozható-e az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontjára az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló, az adóhatósággal szemben fennálló [eredeti 12. o.] esetleges követelések elhárítása céljából korlátozzák az (EU) 2016/679 rendelet 15. cikke szerinti hozzáférési jogot.

23. A nemzeti jogalkotó megítélése szerint az AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának szabályozási célja, hogy – az egységes és törvényes adóztatás és az adóbevételek biztosítása érdekében is – az adóhatóság a polgári jogi követelések esetén ne kerüljön sem jobb, sem rosszabb helyzetbe más hitelezőkhöz és adósokhoz képest; e két cél az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében költségvetési és adózási kérdésekkel kapcsolatos általános közérdekű célkitűzésnek minősül [omissis]. Kétségtelen, hogy az eljáró bírósági tanács az AO 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának szövegére és a törvény indoklására tekintettel abból indul ki, hogy a jogalkotó elsődlegesen az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontjában foglalt eltérést engedő kikötést kívánta igénybe venni. Rendszertani szempontból emellett szól, hogy a jogalkotó az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének d)–h) pontjában foglalt, korlátozást engedő kikötésekre (csak) más rendelkezésekben, például az AO 32b. §-a (1) bekezdése 1. pontjának a) alpontjában – amelyre az AO 32c. §-a (1) bekezdésének 1. pontja utal – hivatkozott. Ennek ellenére mindenesetre nem zárható ki bizonyosan, hogy az AO 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontja másodlagosan az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontjára is alapozható.

24. Ez a feltételezés a jelen ügyben mindazonáltal aggályokat vet fel. A kért adózási információk nem az anyagi jogi adókövetelések, hanem elsősorban a fizetéseképtelenségről szóló jogszabályok tekintetében releváns pénzügyi forgalom – mint az InsO 129. §-ának (1) bekezdése értelmében adott esetben megtámadható jogügyletek – szempontjából bírnak jelentőséggel. A vagyongfelügyelőnek a

fizetésektől való jogszabályok alapján megtámadott kifizetések visszatérítése iránt az adóhatósággal szemben előterjesztett követelése ennél fogva nem sorolható az adózási jogviszonyból eredő követelések körébe. A fizetésektől való jogszabályokkal kapcsolatos megtámadás csupán a hitelezőket hátrányosan érintő jogügylet érvénytelenségét vonja maga után, azonban nem eredményezi az ennek alapjául szolgáló kötelezettség érvénytelenségét. A fizetésektől való jogszabályokkal kapcsolatos megtámadás valójában nem érinti a megtámadott kifizetések – a jelen ügyben az adókövetelések – jogalapját. A megtámadás címzettjének vissza kell térítenie a fizetésektől való jogszabályok eljárás alatt álló adós által részére teljesített kifizetést, fennmarad azonban az először teljesített, immár ismét nyitott **[eredeti 13. o.]** követelése (az InsO 144. §-ának (1) bekezdése), amelynek a hitelezői igények nyilvántartásába történő felvételét kérheti [omissis]. Kétségtelen, hogy az AO 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontjával követett, az adóhatóság és más hitelezők tekintetében alkalmazandó egyenlő bánásmóddal kapcsolatos cél ezáltal érinti az állam pénzügyi érdekeit, mivel az adóhatóságnak adott esetben vissza kell térítenie a beszedett adókat, és a követelésének a hitelezői igények nyilvántartásába való felvételét kell kérnie. Az azonban, hogy „az eredeti állapot e helyreállításával” szembeni védekezéshez fűződő érdek az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett, elismerésre méltó „fontos célkitűzésnek” minősül-e, legalábbis kérdéses, főképp mivel az egységes és törvényes adóztatás és az adóbevételek biztosításával fennálló közvetlen összefüggés semmiképpen nem merül fel. Ahogy az AO 32b. §-a (1) bekezdésének második mondatában hivatkozott, az AO 32a. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés jelzi, e tekintetben elsődlegesen a nemzeti jogalkotó is más eseteket tartott szem előtt.

[omissis]